

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МАРКЕТИНГ“

Приета от ФС: протокол №12/29.04.2024 г.

Приета от КС: протокол №10/15.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА“

ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес (с преподаване на английски)“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(Проф. д-р Росен Николаев)

2. ....
(Гл. ас. д-р Йордан Петков)

Ръководител катедра: .....
„Статистика и приложна математика“ (Доц. д-р Танка Милкова)

I. АНОТАЦИЯ

Целта на обучението по дисциплината “Управление на риска“ е да запознае студентите с основите на теорията на риска, като се акцентира върху същността на понятието риск, неговите разновидности и възможностите за управлението му.

По същество съдържанието е насочено най-вече към инвестиционния риск, методите за количествената му оценка и намаляване. Подробно се разглеждат двата основни подхода за управление на инвестиционни риск: диверсификация - чрез формиране на инвестиционни портфейли и хеджиране – чрез използване на финансови деривативи.

След завършване на курса студентите ще придобият знания и умения да оценяват инвестиционни проекти, да идентифицират и измерват количествено риска при инвестиране, да формират оптимални портфейли от рискови и безрискови активи, да разпознават и използват основни хеджиращи инструменти.

Съобразно формулираните цели, обучението по „Управление на риска“ обслужва развитието на следните ключови компетентности:

- Математическа компетентност (способност за решаване на задачи, формулиране на решения, за прилагане на формули, модели, концепции; за работа с данни; развитие на математическо мислене);
- Цифрова компетентност (способност за търсене и намиране на релевантна информация, работа с електронни таблици и специализиран софтуер);
- Предприемаческа компетентност (развитие на критично мислене; аналитичност, прогнозиране; осведоменост за социалноикономическите тенденции; креативност).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА		2	0	
1.1.	Същност на понятието риск. Видове риск.			
1.2.	Отношение към риска			
1.3.	Риск-мениджмънт – същност, задачи, етапи, стратегии			
ТЕМА 2. ИНВЕСТИЦИОНЕН РИСК		6	6	
2.1.	Инвестиция. Инвестиционна среда			
2.2.	Измерване ефективността на инвестициите			
2.3.	Доход и възвръщаемост на инвестициите			
2.4.	Измерване на инвестиционния риск			
ТЕМА 3. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ РИСК		2	2	
3.1.	Диверсификация на риска - същност			
3.2.	Хеджиране на риска - същност			
ТЕМА 4. ТЕОРИЯ НА ПОРТФЕЙЛА		6	8	
4.1.	Портфейл от рискови активи (модел на Марковиц). Двух активен и мултиактивен портфейл.			
4.2.	Портфейл, съдържащ безрискови активи (модел на Тобин)			
4.3.	Линия на капиталовия пазар. Ефективни и оптимални портфейли			
4.4.	Модел за оценка на капиталовите активи			

4.5.	Решаване на задачи с MS Excel			
ТЕМА 5. КОНСТРУИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ		6	6	
5.1.	Инвестиционни характеристики на обикновените акции			
5.2.	Инвестиционни характеристики на облигациите			
5.3.	Конструиране на оптимален портфейл от акции, облигации и съкровищни бонове			
5.4.	Решаване на задачи с MS Excel			
ТЕМА 6. АКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛИ		2	2	
6.1.	Мярка на Шарп			
6.2.	Модел на Трейнър и Блек			
ТЕМА 7. ХЕДЖИРАНЕ НА РИСКА		6	6	
7.1.	Същност и основни видове финансови деривативи			
7.2.	Форуърди и фючъри			
7.3.	Суопове			
7.4.	Опции			
7.5.	Решаване на задачи с MS Excel			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Самостоятелна работа	1	20
1.2.	Контролни работи	2	40
Общо за семестриалното оценяване:		3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит - тест	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Baker, Harold Kent, Greg Filbeck. Investment Risk Management. Oxford University Press, 2015.
2. Wolke, Thomas. Risk Management. Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2017.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Dochev, D., R. Nikolaev, Y. Petkov. Finansova matematika. Varna: Nauka i ikonomika, 2010.

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

2. Peterson Steven. Investment Theory and Risk Management. John Wiley & Sons, 2012.
3. Hopkin, Paul. Fundamentals of Risk Management: Understanding, Evaluating and Implementing Effective Risk Management. Kogan Page Limited, 2012.
4. Elton, Edwin J., Stephen J. Brown. Modern Portfolio Theory and Investment Analysis. John Wiley & Sons inc, 2014.
5. Hastings, K.J. Introduction to Financial Mathematics. Chapman and Hall/CRC, 2015.